

□ Szöveg és foto: BUZÁS BALÁZS

MADAGASZKÁR

Az állatok birodalma

BAOBABFÁK, MAKIK, VÍZESÉSEK, KAMÉLEONOK, ORCHIDEÁK, PARADICSOMBÉKÁK, ÉLÉNK ZÖLD GEKKÓK, TABUK ÉS SZELLEMEK. DE VAJON MEDDIG LÁTHATJUK ILYENNEK FÖLDÜNK NEGYEDIK LEGNAGYOBB SZIGETÉT?

**MADAGASZKÁR MINTEGY 88 MILLIÓ ÉVE SZAKADT LE AZ AFRIKAI KONTINENTSTŐL, ÉS VÁLT HAZÁJÁVÁ MEGANNYI CSODÁLATOS ÉLŐLÉNYNEK, ME-
LYEK ELSZIGETELVE ÉLTEK, MÍGNEM MEGJELENT AZ EMBER. ÉS KIPUSZTÍTOTTA A VALAHA ÉLT LEGNAGYOBB FUTÓMADARAT, A MOÁT, ÉS A MA
ÉLŐ MAKIK LAJHÁR MÉRETŰ ELŐDJÉT, A MEGA-
LADAPIS-T. AZTÁN A NÖVÉNYEK ELLEN FORDULT,
ÉS MÓDSZERESSEN ELKEZDTE IRTANI A SZIGETET
BORÍTÓ TERMÉSZETES NÖVÉNYTAKARÓT. A
„VÁGD KI ÉS ÉGESD FÖL” TÍPUSÚ GAZDÁLKODÁS A
MAI NÁPIG ZAJLIK, ÉS MEGÁLLÍTÁSÁRA CSAK KE-
VÉS REMÉNY VAN.**

MADAGASZKÁR TÖRTÉNELME

MADAGASZKÁRT két nagy hullámban népesítették be a különböző néptörzsek. Először a VIII-XIV. század között a maláj szigetvilágból, majd Afrika keleti partjairól érkeztek bevándorlók, őket afrikai rabszolgák, európai kalózok és arab utazók követték. Belőlük alakult az a 18 törzs, amely ma benépesíti az országot. Bár Marco Polo is ír Madagaszkárról, s annak létezéséről Diego Dias portugál utazó is tudott 1500-ban, igazi felfedezője Francisco de Almeida volt.

A XVII. SZÁZADIG felváltva hol franciák, hollandok, portugálok, hol pedig az angolok próbálkoztak a gyarmatosítással, mindhiába. Végül a franciák megszerezték Sainte Marie szigetét, majd a szolgálatukban álló Benyovszky Móric Louisbourg néven — az akkori francia királyról elnevezve — telepet létesített.

A BENNSZÜLÖTTEKET annyira lenyűgözte Benyovszky bátorsága és hősiessége, hogy végül királyukká választották. A királyság ellen az Ile de France-i kormányzó sereget küldött, egy csatában odaveszett maga Benyovszky is.

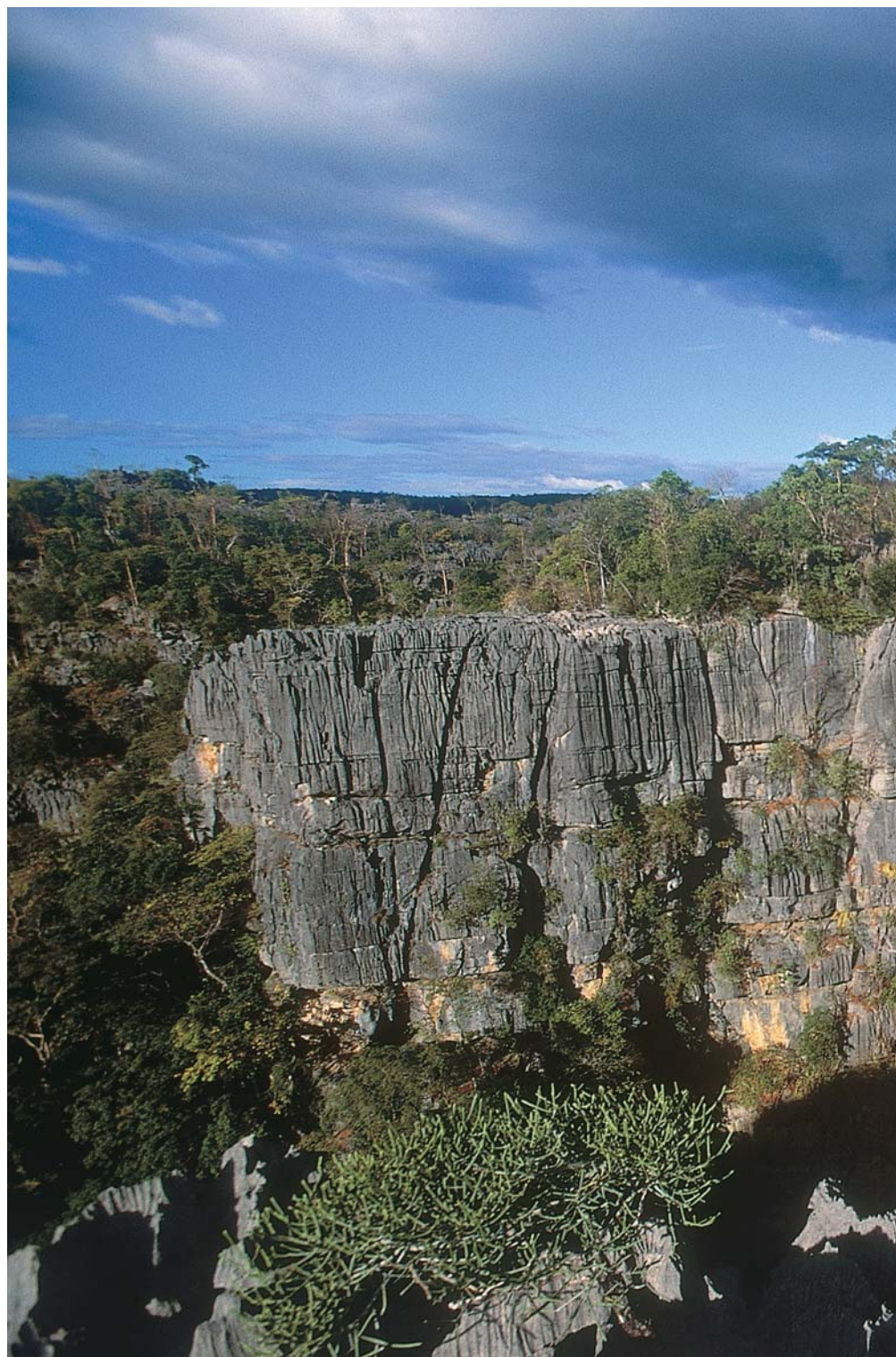
EZUTÁN HOL AZ angolok, hol a franciák kerekedtek felül a harcokban. Végül a franciák győztek, és előbb Védnökséget, majd gyarmatot alapítottak a szigeten (1885, 1896). 1958-ban aztán a Francia Közösség tagjaként megkapta az autonómiát, majd 1960-ban függetlenné vált.

AZ ORSZÁG ELŐBB Malgas Köztársaság, majd a Madagaszkári Demokratikus Köztársaság nevet választotta. Több hirtelen kormányváltás után, 1972-ben a szocialista Philibert Tsirana lett az államelnök. 2002-től Mac Ravalomanana az elnök, és Jacques Sylla a miniszter elnök.

A KÜLÖNBÖZŐ természetvédelmi szervezetek már 1989-ben megkongatták a vészharangot, és Madagaszkárt azon országok közé sorolták, ahol azonnal cselekedni kell, különben a sziget sajátos élővilága teljesen eltűnik. Kidolgoztak egy húsz éves természetvédelmi tervet, aminek eredményeképpen az

akkori, már meglévő négy nemzeti parkot újabb tíz alapítása, és kutatási programok beindítása követte.

A LEGNAGYOBB írtás az 1500-as években megjelent európai hódítóknak „köszönhető”, akik a sziget teljes kizsákmányolásába kezdtek. Mára a szí-

get alig 10 %-át fedi az eredeti növényzet, és ennek csupán 3 %-a élvez valamilyen fokú védettséget. Madagaszkár új elnöke ígéretet tett arra, hogy a védett területeket háromszorosára növeli. Ez rendkívül fontos döntés, hiszen a Madagaszkáron élő fák nagy része, a rajtuk élő makik minden faja és a ma-

darak több mint fele endemikus, azaz csak itt található meg.

Durrell és Attenborough nyomában

TÚRÁNKAT Antananarivoban kezdjük, és a sziget északi erdeit tervezzük bejárni. A várost hamar a hátunk mögött hagyjuk, és elindulunk keletre, az

egyik legnépszerűbb nemzeti park, az Andasibe - Mantadia, vagy ahogy egy kisebb részét a franciák hívták, a Périnet Rezervátum felé. Jól kiépített túraösvényein még Gerald Durrell és David Attenborough is mászkált, igaz, akkoriban még csak egy szálláshely volt errefelé, még hozzá az azóta nem üze-

Tsingy (karsztképződmény) az Ankarana Nemzeti Parkban. A sziklák meredek fala mészkőcsipkéből álló labirintus.

Esőerdő a sziget északi részén. Mára az egykori növényzetnek csupán tizede maradt meg Madagaszkáron.

kig nem szárad meg. Nem csak mi fázunk, reggel az amerikai turisták az összes makis pólót felvásárolják, és abban virítanak.

ÚTTALAN UTAKON a Masoala-félsziget felé Toamasina (Tamatave) felé vesszük az irányt, de nem a kikötővárosra vagyunk kíváncsiak, hanem az egyetlen járható útra, amely a keleti esőerdők mentén vezet északra, egészen a Masoala-félszigetig. Terepjáró bérlettel próbálkozunk, de erre az útra senki

A Montagne d'Ambre vízesés az azonos nevű nemzeti parkban, amely egy hegyvidéki esőerdővel benőtt, hatalmas kialudt vulkán.

REPORT

melő vasútvonal helyi állomásán kialakított Hotel Buffét de la Gare.

A HELY SZENZÁCIÓJA az útikönyv által csak „panda jelmezbe öltözött, üvöltő csecsemőként” jellemzett indri, mely a főemlősök egyik legritkább tagja. A kis terület miatt itt elég hamar rájuk lel mindenki. A területüket hangos kiabálással jelző indriket akár az autóról is kényelmesen megfigyelhetjük. Ezek az állatok megúszták az utat építő kínai vendégmunkások helyi specialitásokra fogékony szakácsával való találkozást, de némely társuk a fazékban végezte. Szerencsére ez ma már nem így van. A vezetők és a helyiek büszkék kiabáló szomszédaikra, és az idelátogató turisták is hoznak némi pénzt a konyhára.

A JÓL KIÉPÍTETT ösvényeken sétálva tiszta marad az új túraruha, de a közeli Mantadia Nemzeti Parkban gyalogolva már számíthatunk egy kis sárdagasztásra. A vidék jóval vadabb, a sűrű bambuszerdőkön nem könnyű átvágni. A bezanozano népcsoportból származó vezetőnk remek hangutánzó, de hiába, az egyetlen, emberhez szokott szifaka csapatot nem találjuk meg. A hegyi esőerdő szélén kialakított szállásunk kitérő, de most kicsit hűvös, így az erdőben teljesen átázott bakancsunk napo-

UTAZZON VELÜNK MADAGASZKÁRRA!

10 NAPOS MADAGASZKÁRI KÖRUTAZÁS: 2006. JÚNIUS 4-13.

558 000 FT-TÓL

Ankarana gyönyörű, homokos tengerpartja, ahol a mangrove fák légzőgyökerei borítják a fövenyt.

nem kölcsönöz nekünk autót. Szerencsére bozóttaxi itt is jár, némi alku és pár napos várakozás után egy Toyota terepjáróba préselődünk be, heten. A többi tizenöt utas a ponyvával fedett platón fog utazni három napig.

SONAIERANA-IVONGOIG még jó aszfaltút vezet, de a maradék 224 kilométert két teljes nap alatt tesszük meg. Az út valójában egy dombvidéken átvezető ösvény, melyen terepjárónk alig fér el. Az évenként beköszöntő ciklonok állandóan formálják a tájat, aminek következtében hidat és utat építeni szinte felesleges. Marad a kompozás és a sárdagasztás.

A KÉT NAP ALATT tizenkét alkalommal kelünk át a szélesebb folyókon, a helyiek által olajoshordókból, bambuszból és deszkákból eszákábált tutajokon, vagy jobb esetben orosz katonai kompokon. A többi folyó felett fából és rozsdából álló hidak ívelnek át. Ele-

Csendes kis patak az esőerdőben. Madagaszkár növényzetének és állatvilágának módszeres irtása a XVI. században kezdődött.

inte mókás a nyikorgó hídon, a zuhogó esőben csúszkáló terepjáróból figyelni a tájat, de amikor a hátsó kerék alatt hirtelen beszakad pár deszka, és az autó „megfeneklik”, mindenki átértékeli az utazás értelmét.

MAROANTSETRA SEMMI újat nem nyújt, a világtól elzárt, álmos kisváros. Az általunk használt úton kívül csak gyalog, nem létező menetrend szerint közlekedő, túlszűfolt kereskedelmi bárkával és repülővel közelíthető meg.

A tsingy kőcsipkéi között baobab és elefánt fák is élnek, amelyek képesek alkalmazkodni az itteni szárazsághoz.

Mi a közeli Nosy Mangabe szigetére igyekszünk, mely a Masoala-félsziget kicsinyített másának tekinthető. Az Antongil-öbölben fekvő sziget régóta Speciális Rezervátum, ahová félórás motorcsónakázás után érkezünk.

A PARTON tarisznyarakok és óriási ászkarakok köszöntenek bennünket, majd a banán illatára hamar megjelenik egy vörös egérmaki, majd nagyobb testű társai, a barna makik garázdálkodnak az eresz alá épített „kempingben”. A sziget legmagasabb pontja 332 méter, ahová nem a kilátás, hanem az ott megbújó véznaujú makik miatt érdemes felmenni. A mosógépben kimosott falusi kutyára hasonlító állat megjelenése a malgások hiedelme szerint a rossz szellemek érkezésének előjele, de itt csupán a turisták követik őket, többkevesebb eredménnyel.

EZT A FURCSA makit 1782-ben írták le először, és sokáig nem tudták hová sorolni. Látszatra nem egy közönséges maki, és hatalmas fogai – melyekkel a fában élősködő lárvák járatait tárja fel – kifejezetten egy rágcsálóra emlékeztetnek. Végül a főemlősök közé, de egy külön családba sorolták. A 35 méter magas fák lombkorona szintjében élő, éjszakai életmódot folytató makit nem könnyű észrevenni, de látványát kárpótolja a fára telepedett epifita növények és virágzó orchideák szépsége, illetve a sziget kételtű és hulló faunája. Az avarban kotorászva talán itt a legkönnyebb ráakadni az alig pár centis törpe kaméleonra, vagy az éjszakai séta közben észrevenni a nappal fatörzsnek látszó levélfarkú gekkókat. Kígyók is találhatók az erdőben, méghozzá a három óriáskígyó faj egyike, a madagaszkári boa.

Lent: A Masoala-félsziget felé vezető utat olyan folyók keresztezik, ahol meg sem kísérlék a hidak építését.

Jobbra: A naplemente vörösre festi a madagaszkári partokat.

REPORT

Az Indiai-óceán hagyományos építésű hajója, a „dhow”.

A SÍKVIDÉKI esőerdőnek számító szigetet a XVII. században hajótörött holland tengerészek lakták, de rájuk már csak a sziklába vésett és mohával be-
nőtt üzenetek emlékeztetnek. A betsimisaraka törzs tagjai viszont még ma is lakják a szigetet, igaz, csak kis számban. Ők a védett terület épségére vigyázó vadőrök és az időszakosan itt élő halászok. 1979 óta a Nyugat-Indiai-óceán egész területe Nemzetközi Bálna Rezervátum, ahol a déli tengerekről felúszó bálnák teljes védeltséget élveznek. Nyár végétől folyamatosan érkeznek, és benépesítik az Antongil-öböl környékét, a bálnalesre szakosodott turista irodák legnagyobb örömére.

A majmok birodalma

A MASOALA-FÉLSZIGET Madagaszkár legszebb és talán utolsó összefüggő esőerdeje, amely csak hajóval vagy gyalog közelíthető meg. Pár napos túra alatt nem látnánk többet, mint Mangabén, ezért repülőre szállunk és Antaláhába indulunk. A híres Vanília-part kisvárosait az utóbbi évek ciklonjai igencsak lepusztították, de a nemzetközi segítségnek köszönhetően folyamatos

a felújítás. Az út is épül, igaz, csak Iharanáig (Vohémar) járható, onnan ismét földút váltja fel.

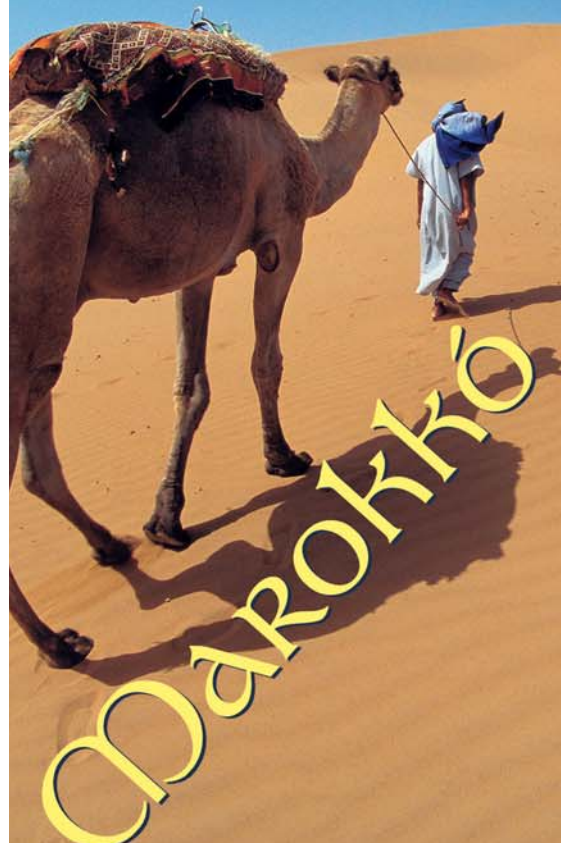
MOST SEM VÁGYUNK városokba, Diego Suarez, amiről a turisták ódákat zengenek, még várhat. Mahamasina faluban telepszünk le, az Ankarana Nemzeti Park keleti bejáratánál fekvő kis faluban. A park főleg karsztképződményeiről, a „tsingy”-kről híres, de minket főleg a rengeteg állat vonzott ide. Sokak szerint a világ legnagyobb majomsűrűsége itt található, és ezt az információt antankarana törzsbéli vezetőnk is megerősíti.

A TSINGY ESŐ által lepusztított mészkő fennsík, amely kiváló búvóhelye számos madárnak és hüllőnek. A Nagy Tsingy-khez vezető egész napos túra során kellemesen piknikezhetünk a beettett koronás maki csapat társaságában, amely együttes erővel próbálja elűzni a tonhalkonzerv illatára érkező gyűrűsfarkú mongúz. Rövid időn belül több kaméleon és gekkó fajt, illetve sok madarat látunk, de az igazi élményt az olyan apróságok nyújtják, mint a föld-

a

BUDAVÁR TOURS

bemutatta

Egy hét 4*-os
tengerparti szállodában

89 990 Ft-tól!

Körutazás üdüléssel
114 990 Ft-tól!

1011 Budapest,
Batthyány tér 5-6.
(Vásárcsarnok I.em)

Eng. sz.: R-362

tel: **355-4299**
WWW.BUDAVARTOURS.hu

ről felemelve méltatlankodó reszelő hangot hallató féltényérnyi csótány, a hatalmas ezerlábúak, vagy az úton keresztben napozó másfél méteres dumeril-boá.

RÁNKSÖTÉTEDIK, az erdőben Afrikából betelepített vaddisznók röfögése veri fel a csendet, a zseblámpák fényében fürgemakik szeme csillog, a levélfarkú gekkók és a levelibékák megkezdik éjszakai vadászatukat.

Vulkánok és szigetek

MÁSNAP A KIS TSINGY-T és a közeli Denevér-barlangot keressük fel, amely nemcsak a helyi törzsek temetkezési helyül szolgált, hanem a legfontosabb

Fent jobbra: A szigeten élő nilusi krokodil hatalmas példányait egyesek önálló fajnak tartják.

Középen balra: Tarisznyarak Nosy Mangabén, amely Speciális Rezervátum.

Középen fent és jobbra: Levélfarkú gekkók

Középen lent: Madagaszkári boa (*Acrantophis madagascariensis*)

Lent jobbra: Oustalet kaméleon

Jobbra: Koronás maki az Ankarana Nemzeti Parkban.

Jobbra lent: Madagaszkár közel félszáz makifaj hazája.

Balra lent: Koronás maki.

ősmaki-csontleletek is innen kerültek elő. Némelyik barlangi folyóban még krokodilok is élnek, ezek, akárcsak afrikai társaik, hatalmasra nőnek és gyakran hoznak frászt a környező folyókban mosó asszonyokra. A közeli Antanavo-tónál a helyiek babonából etetik a krokodilokat, de ez a mutatvány napjainkra turista attrakcióvá degradálódott.

ANKARÁNÁBAN látjuk az első baobab fákat, melyből Madagaszkáron található a legtöbb faj. A többszáz éves, hatalmas fák remekül bírják a szárazságot, törzsük nagyszerű víztározó. Diego Suarez felé még beugrunk a Montagne d'Ambre Nemzeti Parkba, amely egy hatalmas, kialudt vulkán és egy szép, hegyvidéki esőerdő. Az egyetlen, mely megmaradt itt északon. Nem olyan zárt, mint a keleti part esőerdei, és lépten-nyomon gyönyörű, nagy pálmák

ŐSI ÉS NAPJAINK ORVOSTUDOMÁNYA AZ ÖN EGÉSZSÉGE ÉRDEKÉBEN!

AYURMED CLINIC

GYÓGYKEZELÉS, REHABILITÁCIÓ, MEGELŐZÉS

- Gerincberegések /porckorongsérv, gerincferdülés, spondilosis/
- Izületi betegségek /arthrosis, arthritis/
- Emésztőrendszeri megbetegedések /gyomor-nyombélhurutok, gyulladások, fekélyek, enteritis, colitis, chron-betegség/
- Anyagcsere zavarak /magas koleszterin, triglicerid, húgysav- illetve vércukorszint, túlsúly/
- Magas vérnyomás
- Légúti betegségek /krónikus bronchitis, allergia, asztma/
- Idegrendszeri zavarok /neuralgiák, migrének és egyéb fejfájások/
- Bőrbetegségek /pattanások, ekzéma, pikkelysömör/
- Libidó és potenciazavarok /prostatitis/

A magas minőséget és a terápia hatásosságát a legkorszerűbb tudományos medicina vívmányainak és az ayurvéd komplex tárházának: a pancsakarmának (a szervezet tisztítása), és a rasszajának (regeneráló és fiatalító terápia), együttes alkalmazása biztosítja.

Az egyénre szabott indiai ayurvédikus étkezés, a kényelmes 1 és 2 fős szobák, olajos masszázsok, aromaterápiás fürdők, infrasauna, relaxáció, jógaórák, amelyek a gyógykezelések széles spektrumát egészítik ki, kiváló feltételeket teremtenek a fizikai és szellemi pihenéshez és a szervezet megfiatalításához.

ORVOSAINK, TERAPEUTÁINK ÉS A KISZOLGÁLÓ SZEMÉLYZET GONDOSKODIK ARRÓL, HOGY A KLINIKÁNKON VALÓ OTTLÉTÜK MINDEN ÓRÁJÁT AZ EGÉSZSÉGÜNKHÖZ VEZETŐ ÚT EGY KÖVETKEZŐ LÉPÉSÉVÉ TEGYÜK.

Calendula Bt. 8600 Siófok-Szabadifürdő, Viola u 34. Tel/Fax: (36) 84/352-725, (36) 30/9931-329
www.calendula.hu e-mail: calendulabt@yahoo.com

kartago tours

Téli úti céljaink:

TUNÉZIA

EGYIPTOM

THAIFÖLD

BRAZÍLIA

KUBA

VENEZUELA

**DOMINIKAI
KÖZTÁRSASÁG**

Utazzon velünk télből a
nyárba!

Lent és jobbra: A mai Madagaszkáron élő törzsek a maláj bevándorlók és a fekete afrikai lakosság keveredéséből alakultak ki.

díszítik. A francia telepeseknek viszont mindez nem tetszett, ezért az őshonos növényzetet kiirtották, és helyébe fenyőt, illetve eukaliptuszt telepítettek.

A **PARKBAN** található Madagaszkár legnagyobb vizesése, az Antomboka. Az endemikus kaméleon alfaj megtalálása itt sem okoz nehézséget, ugyanis a vadőrök gondosan a bejárathoz legközelebb eső bokorra helyeztek egy szép példányt, mely kitartóan védelmezi területét. Északi körünket egy

trópusi szigettel fejezzük be. A turistas Nosy Be melletti Nosy Komba még őriz valamit varázsából, de a naponta idehordott turisták igényeit kielégítő, gombamód szaporodnak a faragott maki szobrot és kézzel hímzett, kagylómintás ágytakarót árusító bódék. Legtöbbször az itt élő fekete makik miatt keresik fel a szigetet. Nosy Komba – akárcsak a többi sziget – vulkanikus eredetű, de a 621 méter magas Antaninaomby vulkán már nem aktív. Tetején erdő nőtt be a kis

kráter, de a gyönyörű kilátás miatt érdemes felmászni.

A KÖRNYÉKEN bárhol jó lenne búvárkodni, gondoljuk naivan, de ezt már régen nem lehet. Ép korallzátonyot errefelé már nem lehet találni, egyedül a közeli Nosy Tanikely Tengeri Rezervátum zátonyaiban bízunk. A Nosy Be kikötőjében látott levágott cápafejek nem sok jóval kecsegtetnek. Cápát nem is látunk, de két tengeri teknős és rengeteg hal jelzi, hogy a védett részen még van remény a korallzátony megővésére.

NOSY BE szigetéről repülünk vissza a fővárosba, majd dél felé vesszük az irányt, hogy az egész napos autókázás, és a lecsupaszított dombvidék után ismét egy remek hegyvidéki esőerdőben találjuk magunkat.

Makilesen

A RANOMAFANA Nemzeti Park Madagaszkár második leglátogatottabb erdeje, ahol könnyen megláthatjuk a nemrég felfedezett arany bambusz-lemur táplálkozó példányait, vagy a bebetett és Nosy Mangabéról már jól ismert vörös egérmaki banánt rágcsáló tagjait. A hely neve a közeli hőforrásokra utal: „rano” vizet, „mafana” pedig meleget jelent malgasul. A környéken élő tanalah és betsileo törzsek tagjai kivétel nélkül költörőként kezdik pályafutásukat, de a szerencsésebbek a parkban helyezkednek

el, mint idegenvezetők. Itt a legdrágább vezetőt bérelni, de ha szerencsénk van, és kifogunk egy jót, akkor nemcsak az ősi macskaszzerű állatnak, a fosszának titulált indiai cibetmacskákat láthatjuk, hanem az itt élő gyémánt szifakákat is, a faodvához hű gyapjasmaki párt és a bambuszmakikat is.

A KIS VÍZESÉSEKKEL tarkított, meredek ösvények, a mohás fák és a hőmpolygó Namorona-folyó látványa után a kis falusi közösség által üzemeltetett múzeumban kézbe vehetjük az egykoron itt élt, gorilla méretű ősmaki, a mega-ladapis koponyáját, majd szállásunk teraszán sört iszogatva gyönyörködhetünk a szúnyogokra vadászó, élénk zöld nappali gekkókban, és elmerenghetünk, vajon milyen is lehetett Madagaszkár, amikor még az egész szigetet erdő borította.

UTAZÁSI INFORMÁCIÓK

Főváros: Antananarivo . **Államforma:** demokratikus köztársaság. **Terület:** 587 040 km². **Népesség:** 17 502 000. **Népesség:** malagasi, francia, kreol. **Vallás:** helyi (törzsi) 52% , keresztény 41%, muszlim 7%. **Hivatalos pénz:** madagaszkári Franc. **Hivatalos nyelvek:** malgas, francia. **Éghajlat:** trópusi. **Mikor utazzunk?** Áprilistól októberig. **Beutazási feltételek:** Vízum szükséges. **Költségek:** Egyszerű szállások 1-3 USD-től/nap. Étkezés napi 2-3 USD-től.

kartago tours

TUNÉZIA – 7 éj

3* Fp. már **19.900** Ft/főtől

EGYIPTOM – 7 éj

5* Fp. már **81.900** Ft/főtől

THAIFÖLD – 7 éj

3* Regg. már **191.900** Ft/főtől

BRAZÍLIA – 14 éj

4* Regg. már **170.900** Ft/főtől

DOMINIKA – 10 éj

4* All. már **312.900** Ft/főtől

KUBA – 10 éj

2* Regg. már **296.900** Ft/főtől

VENEZUELA – 11 éj

3* All. már **317.900** Ft/főtől

Áraink a repülőjegyet is tartalmazzák!

KARTAGO TOURS Kft.

1076 Budapest, Thököly út 21.-23.

Tel: 462-8400 Fax: 462-8401

Foglalja le utazását telefonon vagy online!

06 1 **462 8 462**

www.kartagoonline.hu

Exkluzív partnereink:

Kartago Tours Centrum – Budapest
Kartago Tours Plussz – Debrecen, Eger,
Győr, Miskolc, Nyíregyháza, Pécs, Sopron,
Szekeşárd, Szeged, Székesfehérvár

Aktuális ajánlatainkat tekintse meg Teletexten:
RTL Klub 411. oldal, MTV1 415. oldal

www.kartago-tours.hu